

Työterveyslaitoksen suositukset SIB-hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen

Suosittelimme hankkeiden asiamiehille ja hallinnoijille

- Hankkeen suunnittelussa tulee hyödyntää tutkittua tietoa tarkasteltavasta ilmiöstä, siihen liittyvistä tekijöistä ja vaikuttavista keinoista. Hankkeen sisällön suunnittelussa ja toteutuksen koordinoinnissa tarvitaan tarkasteltavan ilmiön asiantuntijaa.
- Hankkeen ansaintalogiikka ja maksatus tulee suunnitella tukemaan tavoitteiden saavuttamista. Tässä tulee huomioida asiakkaiden tilanteet ja tarpeet, sijoittajien tuotto- ja muut odotukset sekä palveluntarjoajien soveltuvuus ja kannustimet. Esimerkiksi tulospalkkio voidaan räätälöidä organisaatiokohtaisesti.
- Hankkeen alussa on tärkeää varmistaa, että mukaan rekrytoitujen kohdeorganisaatioiden johto on aktiivisesti mukana hankkeessa.
- Mittarit tulee valikoida tavoitteiden mukaan. Joissakin tilanteissa on syytä harkita useamman mittarin käyttöä. Hankkeessa on hyvä prosessin aikana mitata muutosta myös ilmiöön oletetusti vaikuttavissa tekijöissä. Näin prosessia voidaan tarvittaessa suunnata uudelleen.

Suosittelimme SIB-palveluntuottajille

- Hankkeen alkaessa palveluntuottajien tulee muodostaa yhteinen käsitys tarkasteltavasta ilmiöstä, siihen liittyvistä tekijöistä ja vaikuttavista keinoista.
- Hankkeen vaikuttavuuden kannalta on tärkeää panostaa kohdeorganisaatioiden tarpeiden ja voimavarojen selvittämiseen ja räätälöidä palvelut näitä vastaaviksi. Jos samassa organisaatiossa toimii useampi palveluntuottaja, on tarjottavien palvelujen yhteiskehittäminen erityisen tärkeää.
- Hankkeen alussa on määriteltävä toteutuksen roolit ja vastuut organisaation sisällä, organisaation ja palveluntuottajien välillä sekä palveluntuottajien kesken. Myös toimintamallien juurruttaminen tulee suunnitella.
- Hankkeen kohdeorganisaatiossa on viestittävä tavoitteista, toimenpiteistä, aikatauluista, vastuista ja muutoksista koko hankkeen ajan.

Suosittelimme SIB-kohdeorganisaatiolle

- Kohdeorganisaation tulee edellyttää, että hanke vastaa sen omiin tarpeisiin. Myös tarjotut palvelut tulee integroida kohdeorganisaation olemassa olevaan toimintaan ja järjestelmiin.
- Johdon tulee selvittää ja varmistaa hankkeen edellyttämät resurssit organisaatiossa ja sitoutua hankkeen toteutukseen.
- Henkilöstön on voitava osallistua hankkeen tarpeen kartoitukseen, tavoitteiden määrittelyyn ja toimenpiteiden suunnitteluun.

Suosittelimme SIB-hankkeiden arvioijille

- Arvioinnissa tulee varmistaa tilaajan arviointiosaaminen, toteutuksen joustavuus ja arvioinnin eettiset periaatteet. Tilinpäätösarvioinnin lisäksi on hyvä soveltaa kehittävä arviointia. Kehittävä arviointi mahdollistaa mukana oleville osallistumisen ja vuoropuhelun.
- Arvioinnissa on tärkeää kerätä tietoa kaikkien toimijoiden näkökulmista, myös sijoittajien. Tarjottujen palvelujen tarkastelussa on huomioitava toimeenpano, toimeenpanon toimintaympäristö ja siellä tapahtuvat muutokset. Tavoiteltujen vaikutusten lisäksi on hyvä arvioida muutkin vaikutukset.
- Erilaisille loppukäyttäjille on hyvä raportoida eri keinoin.

Suositukset ovat osa Työhyvinvointi-SIB -hankkeen [arviointiraporttia](http://www.julkari.fi). www.julkari.fi

Lisätiedot: ohjelmapäällikkö Irmeli Pehkonen, Työterveyslaitos